

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

EL

ECB-PUBLIC

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 21ης Αυγούστου 2017

σχετικά με τον ορισμό της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ως της αρχής πληροφόρησης και την προσθήκη σχετικής εξαίρεσης όσον αφορά την υποχρέωση τραπεζικού απορρήτου (CON/2017/32)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 31 Ιουλίου 2017 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με: α) σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμο (εφεξής το «πρώτο σχέδιο νόμου») και β) σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων νόμο (εφεξής το «δεύτερο σχέδιο νόμου») (εφεξής από κοινού τα «σχέδια νόμου»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερη και τρίτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου¹, καθώς τα σχέδια νόμου αφορούν μέσα πληρωμών και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ). Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός των σχεδίων νόμου

- 1.1. Σκοπός των σχεδίων νόμου είναι η μεταφορά του άρθρου 14 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² (εφεξής ο «κανονισμός») στο κυπριακό δίκαιο. Το άρθρο 14 παράγραφος 4 του κανονισμού ορίζει ότι για τη λήψη των πληροφοριών της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, η αρχή πληροφόρησης του κράτους μέλους εκτέλεσης χρησιμοποιεί μία από τις διαθέσιμες στο εν λόγω κράτος μέλος μεθόδους κατά την παράγραφο 5 του συγκεκριμένου άρθρου. Το άρθρο 14 παράγραφος 5 παραθέτει τις μεθόδους λήψης πληροφοριών, τα δε κράτη μέλη υποχρεούνται να προβλέπουν τουλάχιστον μία εξ αυτών στο οικείο εθνικό δίκαιο. Η πρώτη μέθοδος απαιτεί από όλες τις τράπεζες στην επικράτεια ορισμένου κράτους μέλους να γνωστοποιούν, κατόπιν αιτήματος της αρχής πληροφόρησης, αν ο οφειλέτης τηρεί λογαριασμό σε αυτές.

¹ Απόφαση 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων (ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυννοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 59).

- 1.2. Το πρώτο σχέδιο νόμου ορίζει την ΚΤΚ ως αρχή πληροφόρησης για τους σκοπούς του κανονισμού. Ο κανονισμός απαιτεί από τα κράτη μέλη να ορίσουν την αρμόδια αρχή για τους σκοπούς λήψης των απαραίτητων στοιχείων (ενός ή περισσότερων) λογαριασμών του οφειλέτη βάσει του άρθρου 14³. Το δεύτερο σχέδιο νόμου προβλέπει πρόσθετη εξαίρεση από τις διατάξεις περί τραπεζικού απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων νόμου, προκειμένου τα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο να μπορούν να παρέχουν στην ΚΤΚ πληροφορίες όταν αυτή ενεργεί υπό την ιδιότητα της αρχής πληροφόρησης. Επομένως, από την κοινή ανάγνωση των σχεδίων νόμου συνάγεται ότι αυτά μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την πρώτη μέθοδο λήψης στοιχείων η οποία προβλέπεται υπό το στοιχείο α) του άρθρου 14 παράγραφος 5 του κανονισμού. Όπως σημειώνεται στο αίτημα διαβούλευσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, το πρώτο και το δεύτερο σχέδιο νόμου είναι αλληλένδετα.

2. Παρατηρήσεις

2.1. Γενικές παρατηρήσεις

- 2.1.1. Η παρούσα γνώμη δεν εξετάζει εάν τα σχέδια νόμου μεταφέρουν αποτελεσματικά στο κυπριακό δίκαιο τις διατάξεις του κανονισμού που χρήζουν μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Εν προκειμένω η ΕΚΤ αξιολογεί αποκλειστικά τις διατάξεις των σχεδίων νόμου που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο ρόλο και τα καθήκοντα της ΚΤΚ ως κεντρικής τράπεζας, εθνικής εποπτικής αρχής και μέλους του Ευρωσυστήματος και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ).
- 2.1.2. Όπως σημειώνεται στην παράγραφο 1.2, τα σχέδια νόμου αναθέτουν στην ΚΤΚ νέα καθήκοντα. Η ΕΚΤ υπογραμμίζει ότι κάθε προτεινόμενη ανάθεση καθηκόντων σε εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) εντός του ΕΣΚΤ είναι αναγκαίο να αξιολογείται υπό το πρίσμα της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης βάσει του άρθρου 123 της Συνθήκης. Για τους σκοπούς της εν λόγω απαγόρευσης το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3603/93 του Συμβουλίου⁴ ορίζει τις «άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις», μεταξύ άλλων ως «κάθε χρηματοδότηση υποχρεώσεων του δημόσιου τομέα έναντι τρίτων».

Επειδή μεταξύ των σκοπών της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης που δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται συγκαταλέγεται η διατήρηση της υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών⁵, ο νόμος δεν πρέπει να αναθέτει στις ΕθνΚΤ τη χρηματοδότηση μέτρων για τα οποία αρμόδια είναι συνήθως τα κράτη μέλη και τα οποία, ως εκ τούτου, χρηματοδοτούνται από δημοσιονομικούς πόρους των τελευταίων και όχι από τις ΕθνΚΤ. Προκειμένου να αποφανθεί ως προς το τι συνιστά μορφή χρηματοδότησης υποχρεώσεων του δημόσιου τομέα έναντι τρίτων –η οποία μπορεί να μεταφραστεί ως χρηματοδότηση την οποία παρέχει κεντρική τράπεζα εκτός του πεδίου των καθηκόντων κεντρικής τράπεζας– η εκάστοτε ΕθνΚΤ θα πρέπει να αξιολογεί κατά περίπτωση εάν το υπό ανάληψη καθήκον είναι καθήκον

³ Άρθρο 50 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3603/93 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1993, για τον προσδιορισμό των εννοιών που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των απαγορεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 104 και στο άρθρο 104 Β παράγραφος 1 της συνθήκης (ΕΕ L332 της 31.12.1993, σ. 1).

⁵ Το άρθρο 123 της Συνθήκης επίσης εξυπηρετεί τον στόχο της διατήρησης της σταθερότητας των τιμών και ενισχύει την ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών.

κεντρικής τράπεζας ή κυβερνητικό καθήκον, δηλαδή καθήκον που εμπήπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Με άλλα λόγια πρέπει να προβλέπονται επαρκή εχέγγυα που να διασφαλίζουν την αποσόβηση καταστρατηγήσεων του ως άνω σκοπού της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης, ήτοι της διατήρησης της υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών.

- 2.1.3. Στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει κατά την άσκηση των καθηκόντων του βάσει του άρθρου 271 στοιχείο δ) της Συνθήκης και του άρθρου 35.6 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ΕθνΚΤ εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπει η Συνθήκη, το διοικητικό συμβούλιο ενέκρινε τέτοιου είδους εχέγγυα με τη μορφή κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται τι μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπήπτει στο πεδίο εφαρμογής μίας υποχρέωσης του δημοσίου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3603/93 του Συμβουλίου ή, με άλλα λόγια, τι αποτελεί κυβερνητικό καθήκον, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

Πρώτον, τα καθήκοντα κεντρικής τράπεζας περιλαμβάνουν ιδίως όσα συνδέονται με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ από τη Συνθήκη και το καταστατικό του ΕΣΚΤ. Πρόκειται κυρίως για τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 127 παράγραφοι 2, 5 και 6 και στο άρθρο 128 παράγραφος 1 της Συνθήκης, καθώς και στα άρθρα 22 και 25.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Δεύτερον, δεδομένου ότι το άρθρο 14.4 του καταστατικού του ΕΣΚΤ επιτρέπει στις ΕθνΚΤ να εκτελούν και «λειτουργίες άλλες», δεν αποκλείονται αυτομάτως τυχόν νέα καθήκοντα, δηλ. καθήκοντα μη συνδεδεμένα με όσα έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ. Πάντως, νέα καθήκοντα τα οποία αναλαμβάνει ορισμένη ΕθνΚΤ χωρίς να αποτελούν τυπικά καθήκοντα ΕθνΚΤ ή τα οποία ασκούνται σαφώς εξ ονόματος και προς το αποκλειστικό συμφέρον της κυβέρνησης ή άλλων δημόσιων φορέων θα πρέπει να θεωρούνται κυβερνητικά.

Τρίτον, ένα σημαντικό κριτήριο για τον χαρακτηρισμό ενός νέου καθήκοντος ως μη τυπικού καθήκοντος ΕθνΚΤ ή ως καθήκοντος ασκούμενου σαφώς εξ ονόματος και προς το αποκλειστικό συμφέρον της κυβέρνησης ή άλλων δημόσιων φορέων είναι ο αντίκτυπός του στη θεσμική, οικονομική και προσωπική ανεξαρτησία της εκάστοτε ΕθνΚΤ.

Ειδικότερα, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες πτυχές:

- α) εάν η άσκηση του νέου καθήκοντος δημιουργεί ανεπαρκώς διαχειρίσιμες συγκρούσεις συμφερόντων σε σχέση με υφιστάμενα καθήκοντα κεντρικής τράπεζας, χωρίς κατ' ανάγκη να τα συμπληρώνει. Σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ υφιστάμενων και νέων καθηκόντων θα πρέπει να προβλέπονται ικανοποιητικές δικλίδες μετριασμού της. Η συμπληρωματικότητα μεταξύ νέων και υφιστάμενων καθηκόντων κεντρικής τράπεζας δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως, οδηγώντας στη δημιουργία μιας αλυσίδας παρεπόμενων καθηκόντων αόριστης διάρκειας. Η συμπληρωματικότητα θα πρέπει μάλιστα να εξετάζεται και από την άποψη της χρηματοδότησης των καθηκόντων αυτών.
- β) εάν η άσκηση του νέου καθήκοντος χωρίς τη διάθεση πρόσθετων οικονομικών πόρων είναι δυσανάλογη σε σχέση με τις οικονομικές και οργανωτικές δυνατότητες της ΕθνΚΤ και εάν

μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητά της να ασκεί αποτελεσματικά τα υφιστάμενα καθήκοντα κεντρικής τράπεζας·

- γ) εάν η άσκηση του νέου καθήκοντος συνάδει με το θεσμικό πλαίσιο της ΕθνΚΤ από την άποψη της ανεξαρτησίας και λογοδοσίας της κεντρικής τράπεζας·
- δ) εάν η άσκηση του νέου καθήκοντος εγκυμονεί ουσιαστικούς οικονομικούς κινδύνους·
- ε) εάν η άσκηση του νέου καθήκοντος εκθέτει τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΕθνΚΤ σε δυσανάλογους πολιτικούς κινδύνους και ενδέχεται να έχει αντίκτυπο στην προσωπική τους ανεξαρτησία και, ιδίως, στο εχέγγυο της θητείας τους κατά το άρθρο 14.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

2.2. *Ειδικές παρατηρήσεις*

Με βάση τα ως άνω κριτήρια στις ακόλουθες παραγράφους αξιολογείται κατά πόσον τα νέα καθήκοντα της ΚΤΚ συνάδουν με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης.

2.2.1. *Καθήκοντα συνδεδεμένα με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ βάσει της Συνθήκης και του καταστατικού του ΕΣΚΤ*

Τα καθήκοντα της ΚΤΚ ως αρχής πληροφόρησης αρμόδιας να λαμβάνει στοιχεία λογαριασμών κατόπιν αιτήματος δικαστηρίου στο οποίο έχει υποβληθεί αίτηση για διαταγή δέσμευσης, και η μεταγενέστερη διάδοση των στοιχείων αυτών στο αρμόδιο δικαστήριο προς διευκόλυνση της εκτέλεσης όσον αφορά την είσπραξη οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των καθηκόντων που ανατίθενται στο ΕΣΚΤ με το άρθρο 127 παράγραφοι 2, 5 και 6 και το άρθρο 128 παράγραφος 1 της Συνθήκης ή τα άρθρα 22 και 25.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ⁶, ούτε συνδέονται με τα εν λόγω καθήκοντα⁷. Τα σχέδια νόμου ορίζουν την ΚΤΚ ως την αρχή πληροφόρησης για τους σκοπούς της διευκόλυνσης της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών. Το προοίμιο του κανονισμού ορίζει ειδικότερα ότι σκοπός του είναι να καθιερωθεί ενωσιακή διαδικασία για ασφαλιστικό μέτρο η οποία να παρέχει τη δυνατότητα σε έναν δανειστή να επιτύχει την έκδοση διαταγής δέσμευσης η οποία θα αποτρέπει το ενδεχόμενο να τεθεί σε κίνδυνο η επακόλουθη εκτέλεση της απαίτησης του δανειστή μέσω μεταφοράς ή ανάληψης ποσών που διατηρεί ο οφειλέτης σε τραπεζικό λογαριασμό εντός της Ένωσης⁸. Επιπλέον, τα υπό εξέταση νέα καθήκοντα δεν εμφανίζουν οποιαδήποτε διάσταση προληπτικής εποπτείας, καθώς δεν στηρίζονται σε στοιχεία συλλεγόμενα από την ΚΤΚ υπό την ιδιότητα της εποπτικής αρχής. Ενόψει τούτου, η ανάθεση των συγκεκριμένων καθηκόντων στην ΚΤΚ πρέπει να εξεταστεί διεξοδικά προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον αυτά είναι κρατικά καθήκοντα και κατά πόσον η σχετική χρηματοδότηση εγείρει ανησυχίες από την άποψη της νομισματικής χρηματοδότησης.

2.2.2. *Άτυπα καθήκοντα ΕθνΚΤ*

Ο ορισμός αρμόδιας αρχής ως της αρχής πληροφόρησης για τους σκοπούς του κανονισμού αποτελεί νέο καθήκον των εθνικών αρχών στην Ένωση. Έως σήμερα κανένα άλλο κράτος μέλος δεν έχει ορίσει την ΕθνΚΤ του ως την αρχή πληροφόρησης για τους σκοπούς του κανονισμού. Τα

⁶ Βλ. παράγραφο 2.4.1 γνώμης CON/2017/19.

⁷ Παρομοίως, η ΕΚΤ θεωρεί ότι τα καθήκοντα που αφορούν την ίδρυση κεντρικού μητρώου αριθμών τραπεζικών λογαριασμών δεν είναι καθήκοντα κεντρικής τράπεζας ούτε διευκολύνουν την επιβολή τέτοιων καθηκόντων. Βλ. π.χ. γνώμης CON/2015/36 και CON/2015/46.

⁸ Βλ. αιτιολογική σκέψη 47 του κανονισμού.

περισσότερα κράτη μέλη ορίζουν δικαστικούς λειτουργούς, όπως δικαστικούς επιμελητές⁹, πρωτοβάθμια δικαστήρια ή τον πρόεδρο αυτών¹⁰, ή άλλους λειτουργούς που συμμετέχουν στη διαχείριση της απονομής της δικαιοσύνης, όπως η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Δικαιοσύνης¹¹ ή το Υπουργείο Δικαιοσύνης¹². Εν προκειμένω τα νέα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΚΤΚ με τα σχέδια νόμου μπορούν να θεωρηθούν ως μη τυπικά καθήκοντα κεντρικής τράπεζας.

2.2.3. Άσκηση καθηκόντων σαφώς εξ ονόματος και προς το αποκλειστικό συμφέρον της κυβέρνησης

Δεδομένου ότι ο ρόλος της αρχής πληροφόρησης είναι αναγκαίος για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων πρακτικών δυσχερειών όσον αφορά τη λήψη πληροφοριών σχετικά με τον τόπο τήρησης του τραπεζικού λογαριασμού ενός οφειλέτη σε διασυνοριακό πλαίσιο¹³, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι ο ρόλος αυτός όσον αφορά τα σχέδια νόμου αποσκοπεί στην ελάφρυνση του έργου της διαχείρισης της απονομής της δικαιοσύνης, το οποίο και αποτελεί κρατικό καθήκον¹⁴. Οι διατάξεις του κανονισμού εφαρμόζονται σε χρηματικές απαιτήσεις αστικής και εμπορικής φύσης σε διασυνοριακές υποθέσεις¹⁵, δηλαδή σε υποθέσεις στις οποίες οι τραπεζικοί λογαριασμοί που πρέπει να δεσμευτούν βάσει διαταγής δέσμευσης τηρούνται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος του δικαστηρίου στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση της διαταγής δέσμευσης κατά το άρθρο 6 ή το κράτος μέλος της κατοικίας του δανειστή¹⁶. Το γεγονός ότι η ΚΤΚ είναι η αρμόδια αρχή για την αδειοδότηση και προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν φαίνεται να αφορά τον νέο ρόλο που της ανατίθεται βάσει του πρώτου σχεδίου νόμου, καθώς δεν αναμένεται από τον επόπτη να διαθέτει ήδη στο πλαίσιο των καθηκόντων τραπεζικής εποπτείας τα αναγκαία κατά τον κανονισμό στοιχεία λογαριασμού και, επομένως, θα πρέπει να επικοινωνεί με τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Κύπρο προκειμένου να τα λάβει. Το νέο καθήκον της ΚΤΚ να είναι η αρμόδια αρχή για τη συλλογή και διαβίβαση στοιχείων λογαριασμών δεν φαίνεται να συμπληρώνει τα υφιστάμενα καθήκοντά της. Ως εκ τούτου, τα νέα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΚΤΚ μπορεί να θεωρηθούν ότι ασκούνται αποκλειστικά προς το συμφέρον της κυβέρνησης.

2.2.4. Βαθμός στον οποίο η άσκηση του νέου καθήκοντος δημιουργεί σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με υφιστάμενα καθήκοντα κεντρικής τράπεζας

Η άσκηση του νέου καθήκοντος που αναθέτουν στην ΚΤΚ τα σχέδια νόμου δεν φαίνεται να δημιουργεί σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με άλλα καθήκοντα κεντρικής τράπεζας της ίδιας.

2.2.5. Βαθμός στον οποίο η άσκηση του νέου καθήκοντος είναι δυσανάλογη προς τις οικονομικές ή οργανωτικές δυνατότητες της ΚΤΚ

Κατ' επιπαγή της αρχής της οικονομικής ανεξαρτησίας, τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να στερούν από τις ΕθνΚΤ τους οικονομικούς πόρους που είναι απαραίτητοι για να ασκούν τόσο τα σχετικά με

⁹ Π.χ. στη Γαλλία και το Βέλγιο.

¹⁰ Π.χ. στην Ιταλία, τη Λετονία και την Τσεχική Δημοκρατία.

¹¹ Π.χ. στη Γερμανία.

¹² Π.χ. στην Ιρλανδία, τη Βουλγαρία και την Ισπανία. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (www.e-justice.europa.eu).

¹³ Βλ. αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού.

¹⁴ Βλ. παράγραφο 2.4.3 γνώμης CON/2017/19.

¹⁵ Βλ. άρθρο 2.1 του κανονισμού.

¹⁶ Βλ. άρθρο 3.1 του κανονισμού.

το ΕΣΚΤ όσο και τα εθνικά τους καθήκοντα, από άποψη λειτουργική και οικονομική. Επιπλέον, στο πλαίσιο της ανάθεσης σε ορισμένη ΕθνΚΤ συγκεκριμένων νέων καθηκόντων μη συνδεόμενων με το ΕΣΚΤ και προκειμένου να διασφαλίζεται η άσκησή τους κατά τρόπο που να μην επηρεάζει την επιχειρησιακή ή οικονομική της ικανότητα να ασκεί τα σχετικά με το ΕΣΚΤ καθήκοντά της, η εν λόγω ΕθνΚΤ θα πρέπει να διαθέτει πρόσθετο προσωπικό και οικονομικούς πόρους¹⁷. Εν προκειμένω επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό, τα τέλη τα οποία επιβάλλει αρχή ή άλλος φορέας στο κράτος μέλος εκτέλεσης που συμμετέχει στην παροχή στοιχείων λογαριασμού κατά το άρθρο 14 καθορίζονται βάσει κλίμακας τελών ή άλλων κανόνων που έχουν θεσπιστεί εκ των προτέρων από κάθε κράτος μέλος και ορίζουν με διαφάνεια τα τέλη που πρέπει να επιβληθούν¹⁸. Το πρώτο σχέδιο νόμου, ωστόσο, δεν διευκρινίζει τον τρόπο χρηματοδότησης των εξόδων από τη συλλογή και διαβίβαση των στοιχείων λογαριασμού από την ΚΤΚ. Οι κυπριακές αρχές θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να διασφαλίσουν την επάρκεια πόρων της ΚΤΚ για την εκτέλεση των νέων καθηκόντων που αφορούν το ρόλο της ως αρχής πληροφόρησης σύμφωνα με το πρώτο σχέδιο νόμου, έτσι ώστε να μην επηρεάζεται η ικανότητά της να ασκεί τα σχετικά με το ΕΣΚΤ καθήκοντά της¹⁹.

2.2.6. Βαθμός στον οποίο η άσκηση του νέου καθήκοντος συνάδει με το θεσμικό πλαίσιο της ΚΤΚ υπό το φως της ανεξαρτησίας και λογοδοσίας της κεντρικής τράπεζας

Η άσκηση των νέων καθηκόντων δεν φαίνεται να είναι προβληματική από την άποψη του θεσμικού πλαισίου της ΚΤΚ ούτε και να εγείρει ανησυχία από την άποψη της λογοδοσίας ή της προσωπικής και θεσμικής ανεξαρτησίας. Αν και τα στοιχεία που ζητά η ΚΤΚ από τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα σχέδια νόμου ως αρχή πληροφόρησης δεν αφορούν τη συλλογή πληροφοριών που η ίδια διενεργεί ως αρμόδια εποπτική αρχή, το θεσμικό πλαίσιο της ΚΤΚ φαίνεται να διευκολύνει την άσκηση των λειτουργιών που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών.

2.2.7. Βαθμός στον οποίο η άσκηση καθηκόντων εγκυμονεί ουσιαστικούς χρηματοπιστωτικούς κινδύνους

Ούτε το πρώτο σχέδιο νόμου ούτε ο κανονισμός περιέχει ειδικές διατάξεις για την ευθύνη της αρχής πληροφόρησης όσον αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Αυτό δεν συνάδει με τα ισχύοντα νομικά πλαίσια που διέπουν την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην ΚΤΚ, όπως ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων νόμος που αποκλείει την ευθύνη της ΚΤΚ και κάθε συμβούλου ή λειτουργού της για οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων και ευθυνών της, εκτός αν αποδειχθεί ότι η πράξη ή η παράλειψη δεν έγινε καλόπιστα ή οφείλεται σε σοβαρή αμέλεια²⁰. Στην ίδια κατεύθυνση το άρθρο 47Α του περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμου ρυθμίζει την ευθύνη όσον αφορά το καθήκον της μακροπροληπτικής επίβλεψης. Δεδομένου ότι τα θέματα ευθύνης θα μπορούσαν να εγείρουν χρηματοπιστωτικούς κινδύνους για την ΚΤΚ, η ΕΚΤ καλεί την αιτούσα αρχή να εξετάσει τη δυνατότητα εισαγωγής διάταξης περί ευθύνης της ΚΤΚ από την άσκηση των καθηκόντων που η τελευταία αναλαμβάνει ως αρχή πληροφόρησης για τους σκοπούς του κανονισμού.

17 Βλ. παραγράφους 2.1 και 2.2 γνώμης CON/2011/30.

18 Βλ. άρθρο 44 του κανονισμού.

19 Βλ. παραγράφους 2.1 και 2.2 γνώμης CON/2011/30.

20 Βλ. άρθρο 32 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων νόμου του 1997 (66(I)/1997), όπως έχει τροποποιηθεί.

2.2.8. *Βαθμός στον οποίο η άσκηση του νέου καθήκοντος εκθέτει τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων της ΚΤΚ σε δυσανάλογους πολιτικούς κινδύνους και ενδέχεται να έχει αντίκτυπο στην προσωπική τους ανεξαρτησία*

Η άσκηση των καθηκόντων που ανατίθενται στην ΚΤΚ βάσει των σχεδίων νόμου δεν φαίνεται να εκθέτει τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων της σε οποιονδήποτε δυσανάλογο πολιτικό κίνδυνο ούτε και να έχει αντίκτυπο στην προσωπική τους ανεξαρτησία.

2.2.9. *Συμπέρασμα*

Η ΕΚΤ θεωρεί ότι τα νέα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΚΤΚ βάσει των σχεδίων νόμου αποτελούν κυβερνητικό έργο για τους σκοπούς της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης. Τα νέα αυτά καθήκοντα δεν σχετίζονται με εκείνα που ανατίθενται στην ΕΚΤ και στις ΕθνΚΤ βάσει της Συνθήκης και του καταστατικού του ΕΣΚΤ, δεν είναι τυπικά καθήκοντα κεντρικής τράπεζας δεδομένου ότι σε άλλα κράτη μέλη ο ρόλος της αρμόδιας αρχής πληροφόρησης έχει ανατεθεί σε εκπροσώπους του δικαστικού συστήματος ή στα οικεία υπουργεία δικαιοσύνης, και ασκούνται προς το αποκλειστικό συμφέρον της κυβέρνησης καθώς αποσκοπούν στην ελάφρυνση του έργου της διαχείρισης της απονομής της δικαιοσύνης. Η ΕΚΤ συστήνει ένθερμα την περαιτέρω εξέταση του ζητήματος του ορισμού της ΚΤΚ ως αρχής πληροφόρησης για τους σκοπούς του κανονισμού. Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη της ΚΤΚ θα πρέπει να ρυθμιστεί δεόντως, θα πρέπει δε η ΚΤΚ να αποζημιώνεται πλήρως και προσηκόντως για οποιαδήποτε έξοδα συνδεδεμένα με την άσκηση των νέων καθηκόντων της προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 21 Αυγούστου 2017.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI